

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulinka Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is czimzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Iparügyünk kérdéséhez.

II.

Mit tapasztaltunk e tekintetben nálunk? — Azt, hogy a mi iparosaink nagyrésze — tisztelet a kivételnek; mert hála Istennek ilyenek is vannak — nem abban versenyeznek egymással, hogy melyik, ki tud jobb, csinosabb, becsesebb iparterméket előállítani, — hanem látszólag abban, hogy ki tud rosszabbat? És e tekintetben sokan elérték már közülök a dolog netovábbját.

Tanuskodik ezen állításunk igazságáról ama kézzelfogható körülmény, hogy iparcikkéért, évenként legalább akkora — ha nem nagyobb — összeg vándorol ki városunkból részint külföldre, Budapestre, Kolozsvárra mint a mennyi helyben marad. Mert iparosaink nem fektetnek oly súlyt megrendelőik kielégítésére mint nagyvárosi ipartársaik.

Nézzék meg e tekintetben csakugyan a fővárosi, vagy nagyobb városi collegáikat. Vannak közöttük olyanok, kik legalább fél városunk iparosainak minden kaptáját, sutuját, gyaluját házastul, telkestül, jószágostul együtt megtudná venni. De azért oly szigorú pontos, sőt pedáns munkája elkészítésében, mintha egy fillérje sem volna és most kezdené meg üzletét. Világért ki nem bocsájtana kezéből egy oly munkadarabot, mely esetleg hibásan lett elkészítve, mert tudja azt, hogy csak pontos és lelkiismeretes kielégítésnek köszöni vagyonát és hogy egy rosszul kielégített megrendelő száz mászt riaszt vissza.

Nálunk ellenben, ha valamely iparos néhány száz forintot összekuporgatott, nem fekteti üzletébe, nem terjeszti, nagyítja, javítja azaz üzletét, hanem vesz rajta — néha fele adós-

sággal egy rossz szőlőt. — A kaptához, melylyel e szőlőt szerezte, menten hűtlen lett; — mert hát most már gazda, a gazdaság után kell látni. „Gazda szeme hízalja a jószágot.” — Rákövetkezik egy terméketlen rossz esztendő, s a gazdaság kaptával, dikicsesél, pörölylyel sutuval takarékpénztárunk „Wertheim“-jában hever.

Még egy különös s kárkoztató jelenség nálunk az, hogy mihelyt valaki t. i. egy iparos önálló üzletet, illetőleg műhelyt nyit, nem akar többé dolgozni. Urrá lett; az ur pedig szerintök nem szokott dolgozni. Aztán felfogadnak két-három tanoncot, és azokkal tákolatják össze jól, rosszul ipartermékeiket. Ha a megrendelő aztán valami kifogást talál a megrendelt ipartárgyon, miként az ily munkásoknál nem is lehet másként, — mennyre földre erősítik hogy az ipartárgy kifogástalanul van elkészítve, stb. csak a megrendelőnek van valami speciális bogara. — Hogy az illetén kielégített megrendelő örökre hátat fordít az ily üzletnek, annyi bizonyos.

Sokat érvelnek iparosaink a jelenlegi ipartörvények hiányosságával, rossziaságával és azaz a körülménnyel, hogy itt nálunk helyben nem fizetik meg úgy a munkát, mint nagyvárosban, stb.

Igaz, hogy a mai ipartörvények sokat rontottak az iparügyön általában, a mennyiben megengedik minden laikusnak, vagy most szabadult inasgyermeknek hasonló, vagy bármilyen üzletet vinni, de azért van nálunk jelenben is néhány oly tiszteletreméltó s hivatásának magaslatán álló iparosunk, kiket semmiféle törvény nem képes megrontani; mert szakmájukban megállják helyüket és lelkiismeretes pontossággal iparkodnak megrendelőiknek ele-

get tenni. Ilyeneknek szeretnénk látni a nagy többséget.

A mi pedig a munka díjazást illeti megfizetik biz azt itt helyben is csak úgy, akár a fővárosban, csak legyen a munka jól elkészítve. Sőt többet mondunk, jobban fizetjük mint nagy városban; mert egy nagyvárosban az iparcikkek általában olcsóbbak mint itt a nálunk helyben készítették. S talán ennek tulajdonítható ama körülmény is, hogy sok iparcikket importálnak hozzánk. — Igaz, hogy mire e cikkek hozzánk érkeznek, szállításuk által jóval drágábbakká válnak, mint a helybeliek. Ezen is csak iparosaink tudnának segíteni!

Továbbá abnormis helyzet iparosainkra nézve már magában véve az is, hogy az egyes iparcikkal való kereskedést kihagyták venni kezükből. Ragadja csak ki például a timár a bőrkereskedést, cipész lábbeliek, a szabó a ruhá- neműek a kárpitos, asztalos a butorok, a kalapos a kalapok s hasonló rokon tárgyak kereskedését az e tekintetben szintén laikus kereskedőink üzleteiből: rögtön más, nagyobb, örvedesebb lendületet, virágzást fogunk tapasztalni egyes ipartárgyakban, főleg akkor, ha az ipartárgyakat magunk iparosaink készítenék is el.

Ha erre egyesek anyagi körülményeiknél fogva képtelenek volnának, társuljanak. Ott van az ipartársulat, mely hivatva volna arra, hogy a mit egyes ember ki nem vihet, ahhozsegédkezzen nyújtson. Vállvetve, egymást támogatva sok lehetetlennek látszó dolgot lehet kivinni.

Állítsanak árucarnokot! Eleinte valamennyi iparágra elég lenne egy meglehetősen nagy szoba: helyezték abba iparosaink jól és izlése- sen elkészült iparcikkeiket, s ha a fogyasztó közönség meggyőződik arról, hogy igényeit csak megközelítőleg is képes úgy kielégíteni, mint az importált iparcikkakkal: lesz benne annyi

TÁRCZA.

Uton.

(Tűz és gőz. — Baross és az Isten. — Fölfedezések. — Pénztárosok, akik nem szöknek. — Természet és poéták. — Mélyseges unalom. — Utitárs. — Egy orvos, aki nem affektál. — Csizmadia a második osztályban. — Szelid gorombaságok. — Raktheoria. — Emberek satnyulása. — Orvosok. — Tarpéji szikla. — Rossz vicez. — Megint csizmadia. — Epilog)

Nem utolsó élvezet, ha az ember utközben kontemplálja, hogy szivarkáján az a vékony tűzkarika, melyet a szivás mind közelebb hoz a „szultán“ felirású papircsavarhoz, körülbelül annyi idő alatt hamvasztja el a cigarettát, mint a mennyi idő alatt a megvadult gőzparipa új állomást ér; ez az élvezet maga után vonja azt a konvencionális összehasonlítást, hogy ime a gőz tuhnött a tűzön, az eredmény az indító okon, mert a gőz minutumok alatt mérföldekre czipeli a lomha kocsi-koszorút, míg a tűz azalatt alig birkózik meg egy ujnyi papírszivarka elhamvasztásával. Hogy én ilyen konvencionális dolgok elmondásába mégis belefogok, csak a bosszúság téteti velem, mert sehogysem tudom megérteni, hogy lehet csodálni Baross-t vagy akár-melyik gigászát a közlekedési komfortnak, holott bizonyos, hogy megannyinknál gyorsabban szállít, a mennyei Baross: az Isten. Nem is említve azt a remekét a gyors-szállításnak, amint az első emberpárt a földre vitték a paradicsomból, napjainkban is minden órában bizonyítéka adódik annak, hogy milyen gyorsan szállít az Isten. Teszem: az ember valami óformá vendéglőben megrendel egy nyulpecsenyét

s a szakácsné még le sem ölte a szükséges macskát, mikor az Isten egy szélütéssel vagy egyéb formájával a paradicsomi lokomotiveknek, magához rendeli a nyulpecsenye megrendelőjét. Ez csak külön gyorsaságu szállítás? És az Istennek hozzá még póthitelekre sincs szüksége.

Egyáltalában nem vagyok hajlandó szertelen csodálatra gerjedni a fölfedezéseken. Elvégre is az ember annyit csak megtehet, hogy a saját kényelmének fokozására felfedezzen egy és mást. Az eddigiéknél még sokkal nagyobb dolgokra is rá fogja vinni az embereket a — lustaság, melyben is elvégre minden kényelemérzet koncentráldódik. Amint talált gépet, mely helyette dolgozik, fog találni gépet, mely helyette gondolkozzék, egyék és szórakozzék is. Az ember pedig utóvégre nem lesz egyéb, mint önnön gépeinek pénztárosa, a ki a pénzeket beszedi és vagy takarékbba teszi, vagy elveri. S akkor lesznek legelőbb olyan pénztárosok is, a kik nem szöknek Amerikába.

Az ilyen okoskodásra szüksége van az embernek, ha uton van s — mint én — nem rajong a természetért. Mert engem természetnek ilyen és olyan szépsége már nem igen tud elragadni. Hogy itt fák sokasága tömörül erdővé, amott felbugyogó forrás szélesedik folyammá, ismét amott óriási pupdagad ki a föld hátából és nevezetű magát hegynek: mindez engem el nem ragad. És nem bánom, ha még hozzáteszik azt bizonyos kék eget, a természet-szépség alkatrészeinek harmoniáját, vizek, hegyek, erdők izléses csoportulását és több efféle természet-színpadit tableaut: még sem tudok valami nagyon lelkesedni, mert — későn születtem. Jöttem volna világra, mikor még hazudozó poéták ostoba frázisokkal agyon nem dicsérték a természetet, talán lel-

kesedném (s így lehet helyettük én mondanám el a szemükre vetett ostoba frázisokat), de most úgy vagyok, mint a vidéki a fővárossal; annyit magasztalják előtte, hogy aztán, ha meglátja, legföljebb annyit mondhat: „szép, szép, de én szebbnek képzeltem!”

A vonat halad velem s a kupében csak ketten vagyunk: én és az a bizonyos unalom. Körülölél s elbódít, mint a bor. Mámoros vagyok az unalomtól s dülöngözőm a m. kir. jól megfizetett rázástól. Már csak annyit tudok, hogy jobb lesz kevesebbet filozofálni és többet aludni. De ekkor hirtelen vad harangozás ered, a vonat megáll s utitársam érkezik. Nagyabajszu torzonborz ember, intelligens, de gondozatlan arczczal. A ruhája, mintha maga varrta volna: eláll a testétől s nyilván nem mérték után készült. Az egész alak valamiképen vonzó, de ugyan-ugy visszataszító is. A kalauzt, a ki helyet akar neki csinálni, kikergeti s elhelyezkedik éppen velem szembe, még pedig olyanformán, hogy a bőrdő-jét egyenesen a két térdem közé teszi. Emlegetek valami szelid ördögöt s utitársam megszólal:

— Ne fészkelődjék; utazásnál ne keressen kényelmet.

Aztán nem is figyelve az én morgásomra, félig bemutatásképen szól:

— Orvos vagyok. Hát maga?

— Zsurnaliszta.

— Igen? Csizmadiának néztem, mert olyan kényelembe helyezkedett. Maság ugy van: a csizmadia, ha második osztályban utazik, annyit affektál, mintha örökösén jóban lett volna. Hát zsurnaliszta? Akkor majd beszélünk egy és mást.

Levetette a kabátját s a fejem fölé akasztotta. Aztán egy perczre kinézett az ablakon s visszaült helyére.

localpatriotizmus, hogy filléreit itt helyben költi el, csak azért is, hogy megmenekedjék ama kellemtelenségektől, melyeket az idegen áruk szállításával számtalanszor — még károk elviselésével is — túrníe, elviselnie kell.

Több vállalkozási szellemet óhajtanánk látni iparosainkban. A vállalkozó szellem már sokszor, sok bámulatos eredményt tudott felmutatni. Adjanak alkalmat iparosaink hasonló örvendetes eredmény konstataására, és akkor lassan, fokozatosan elérjük majd azt, a mit mindannyian egy szívvel lélekkel elérni óhajtunk, azt, t. i. hogy mindnyájan a lehetőségig boldogok, megelégedettek, — hazánk s nemzetünk pedig nagygyá s dicsővé lehet.

E. M. K. E.

(H.) Az Emkének a f. é. augusztus 19-ik és a következő napjain Brassóban megtartott közgyűlése egy valódi nemzeti ünnep volt, a melyre büszkén tekinthet a magyar nemzet.

De még büszkébben hivatkozhatunk ama eredményre, melylyel a központnak lelkes főtitkára, a buzgó Sándor József ez alkalommal beszámolt. E száraz számadatok ékeesebben beszélnek minden szónál ama kitartó és hálát érdemlő munka mellett, melyet jobbjaink segélyével a központi választmány tagjai és a hivatalát önzetlen s nemes lelkesedéssel teljesítő tisztviselői kar együtt karöltve végeztek.

Eme eredmény mindenkit meggyőzhet arról, hogy nem a zajongó lelkesedés, de a méltán érzett férfias büszkeség és a végzett munka feletti örömtelt megelégedés mondatta Sándor Józseffel eme szép szavakat:

„Emke!

E négy betű így összeírva és kimondva, a hogy írják s ejtik immár országosan, nem a veszélyeztetett Erdély egyesületének neve többé. Uj ezó ez, kitaró munkának alapján teremve a nemzet által. Mintha Petőfi vágya teljesednék:

„Álmodd meg a nagy szót,

A mely nincsen még meg!”

Közljük tehát az évi jelentésnek ide vágó passzusát az Emke működéséről. Közljük pedig azért, mert a mi szilágymegyei fiókunk is egyik lelkiismeretes munkatársa az immár nagy nevet kivívott egyesületnek s a fiókegylet működését reméljük megkönnyíteni az által, ha számadatokkal igazoljuk be azt, hogy minő szolgálatot tehet a nemzetnek e kis végtag erőteljes működése is, ha az kellő és hazafias pártolásban részesül közönségünk részéről.

Tudjuk, hogy — hála istennek! — nincs már művelt magyar ember, a ki ha e szent cél — az Emke érdekeinek — előmozdításáról van szó, ne szívesen áldozná filléreit; nincs művelt magyar nő, a ki ne járulna a ház megtakarított krajaíjaival szívesen és önzetlenül, ha ez egyesület perselye asztalára kerül az Emke áldozati oltárához; ámde ha kevesen is, de vannak olyanok, kik lelki szennyöket, a rut fősvénységet kívánják takargatni azzal, hogy mikor az egyesület érdekében csak krajaárokat is kérnek tőlük, késebbek rut rágalommal illetni az egyesület leglelkesebb férfait; képesek saját agyuk szülte rögeszmékkel lépni elő szilárdon hirdett álláspontjuk megvédésére, semmint egy pár krajaárt oda adjanak a nemzeti ügy oltárára.

Nos, az ilyen fősvénységtől reszkető kezek ajánlékára nincsen szükege a nemzeti ügynek! A lelki foltok eltakargatására azonban nem szabad felhasználni engednünk egy magasztos eszmékért küzdő érdemes egyesületnek és azoknak nevét, kik bár a hazaszeretet

és lelkesedése áttörhetlen páncéljával vannak védve az ocsmány rágalom ellen, de mivel emberek, még sincsenek megvédve a kislelkűség és szűkkeblűség által reájuk dobott rágalom sarától másképp, mintha minden szószaporítás nélkül maguk a száraz számadatok nem beszélnek helyettünk és helyettők.

Ez indit hennünket arra, hogy közöljük az Emke segélyezési táblájának alább következő kimutatását.

Ez a kimutatás megmagyarázza a gyöngébbeknek is, a rozaknak is, hogy mire költi az Emke azon pénzt, a melyet a nemzet — rajtuk kívül — krajaíronként hordott össze ezer és ezer buzgó apostol keze által.

Ez a kimutatás megfogja kinélni az Emke szilágymegyei fiókjának tagjait, gyűjtőit és tisztviselőit attól, hogy kinek-kinek külön információval szolgáljanak arra nézve, hogy miért nem koldul, hanem csak büszkén, felemelt homlokkal kér ez egyesület segélyt azoktól, kikben a magyar nemzet iránti szeretet csak egy kis szikráját is feltételezni okuk van.

Az Emke szilágymegyei fiókjára legközelebb ismét egy nehéz munka vár.

Azon perselyek elhelyezéséről lesz szó, a melyeket a fiókegylet a központtól gyűjtések eszközzése végett kért.

E perselyekkel minden hazafias család meglesz kinnálva nem csak városunkban, de a vidéken is. Idő szerűnek látjuk tehát az évi számadásra utalni most mielőtt a nagy munkához lelkes honleányainktól jó akaratú támogatást fognánk kérni.

És most álljon itt az Emke által az 1888. év jan. 1-től kiutalt és kifizetett évi segélyek táblázata s a jelentésnek ide vágó része:

A.

Egyházaknak.

I.

Egyházaknak személyi járandóságra, tíz éves meg-szavazott segély első részlete gyanánt: A.-Porumbák (Fogarasm.) kath. lelkész 100 frt. Abosfalva (K.-Küküllőm.) kath. tanító 100 frt. Békás (Csikm.) kath. lelkész 200 frt. Boldogfalva (K.-Küküllőm.) ref. tan. 150 frt. Brassó (Brassóm.) luth. lelk. 200 frt. Buzás-Bocsárd (A.-Fehérm.) ref. tan. 50 frt. Csértés-Aondol (Hunyadm.) kath. tan. 200 frt. Csomafája (Kolozm.) ref. tan. 50 frt. Dobra (Hunyadm.) kath. tan. 120 frt. Hari (A.-Fehérm.) ref. tan. 100 frt. Ilosva (Szilágym.) ref. tan. 50 frt. Kajántó (Kolozm.) ref. tan. 50 frt. Kis- és Nagy-Bun (K.-Küküllőm.) ref. tan. 50 frt. Komjátzeg (Torda-Aranyosm.) unit. tan. 50 frt. Kövesd (Szilágym.) ref. tan. 50 frt. Küküllővár (K.-Küküllőm.) ref. lelk. 100 frt. Lőrincréve (A.-Fehérm.) ref. isk. helyiség bérlésére (5 évre) 25 frt. Maros-Gezse (A.-Fehérm.) ref. tan. 50 frt. Medgyes (N.-Küküllőm.) ref. lelk. 100 frt. Mező-Örményes (Kolozm.) ref. lelk. 300 frt. N.-Szeben (Szebenm.) ref. lelk. 50, kath. lelk. 50 frt. Naszód (Beszterce-Naszódm.) kath. lelk. 300 frt. Néma (Szolnok-Dobokam.) ref. tan. 50 frt. Oláh-Ujfalu (Fogarasm.) ref. lelk. 50 frt. Orláth (Szebenm.) kath. lelk. 50 frt. Páncél-Cseh (Szolnok-Dobokam.) ref. lelk. 100 frt. Récsé (Szilágym.) ref. tan. 50 frt. Segesvár (N.-Küküllőm.) ref. lelk. 100 frt. Szász-Sebes (Szebenm.) kath. tan. 107 frt. Szász-Ujfalu (A.-Fehérm.) ref. tan. 50 frt. Szind (Torda-Aranyosm.) unit. tan. 50 frt. Topánfalva (Torda-Aranyosm.) kath. lelk. 100 frt. Tölgyes (Csikm.) 300 frt. Uzdi-Szt.-Péter (Kolozm.) ref. lelk. 300 frt. Összesen: 3645 frt.

II.

Egyházaknak dologi kiadásokra és egy évi segélyként: A.-Tők (Szolnok-Dobokam.) ref. isk. 300 frt. Csomafája (Kolozm.) ref. isk. 300 frt. Goroszló (Szilágym.) ref. isk. 200 frt. Héjásfalva (N.-Küküllőm.) ref. isk. 400 frt. Ilosva (Szilágym.) ref. isk. 300 frt. Kajántó (Kolozm.) ref. isk. 600 frt. Komjátzeg (Torda-Aranyosm.) unit. isk. 600 frt. Maros-Ludas (Torda-Aranyosm.) ref. isk. 500 frt. Maros-Szt.-Anna (Maros-Tordam.) ref. isk. 300 frt. Maros-Szt.-Király (A.-F.-m.)

ref. isk. 300 frt. M.-Csaholy (Szilágym.) ref. isk. 300 frt. Pusztá-Kamarás (Kolozm.) ref. isk. 300 frt. Sárd (A.-Fehérm.) unit. isk. 500 frt. Szakadát (Szebenm. luth. isk. 100 frt. Sz.-Régen (Maros-Tordam.) ref. isk. 600 frt. Sz.-Ujfalu (A.-Fehérm.) ref. isk. 200 frt. Sz.-Margarita (?) ref. isk. 300 frt. Szind (Torda-Aranyosm.) unit. isk. 600 frt. Összesen: 6700 frt.

B.

Fiókoknak.

I.

Fiókoknak személyi járandóságra 10 éves megszávozott segély első részleteként: Alpestes (Hunyadm.) óvó 150 frt. Alvinc-Borberek (A.-Fehérm.) óvó 150 frt. Balázsthalva (A.-Fehérm.) ha állami isk. létesül 400 frt. Beszterce (Beszterce-Naszódm.) óvó 300 frt. Brassó (Brassóm.) bolonyai óvó 200 frt. belvárosi óvó 200 frt. iparisk. tápiant. ösztöndij 100 frt. Borbánd (A.-Fehérm.) óvó-tanító 150 frt. Csarna-Keresztur (Hunyadm.) óvó 150 frt. Déva (Hunyadm.) főreális. tápiantézeti ösztöndij 150 frt. Gyalu (Kolozm.) óvó 300 frt. Kis-Sebes (Glasner és Ebeschitz kőbányatelepe) 5 oszt. vegyes 250. frt. népisk., nyugdíjalap 18 frt. Kolozs-Barakka (Kolozm. áll. vasuti isk. 100 frt. Magyar-Igen (A.-Fehérm.) leányiskolai tanítónő 300 frt. M.-N.-Zsombor (Kolozm.) közs. tan. 275 frt. Mező-Szengyel (Torda-Aranyosm.) kth. isk. tanítónő 300 frt. N.-Rápoly (Hunyadm.) ref. isk. tanítónő 100 frt. Nyén (Háromszékm.) közs. isk. 500. frt. Ördögkut (Szilágym.) isk.-óvó 370 frt. Petrozsény (Hunyadm.) óvó 250 frt. Segesvár [N. Küküllőm.) óvó 250 frt. Torockó (Torda-Aranyosm.) unit. közs. isk. 200 frt. Vajda-Hunyad (Hunyadm.) óvó 200 frt. Összesen 5365 frt.

II.

Fiókoknak befektetésre és jutalomra egy éves segélyként: Bábon (Kolozm.) trinitó 25 frt. Balázsthalva (A.-Fehérmegye) olv. kör. 50 frt. Bolya (N.-Küküllőm.) szegény gyermekek segélye 15 frt. Bezterce (Beszterce-Naszódm.) óvó 200 frt. Brassó (Brassóm.) polg. keresk. test. iskolája 200 frt. keresk. ifj. kör. 50 frt. Deés (Szolnok-Dobokam.) izr. tanító 50 frt. Ér-Kávas (Szilágym.) tan. 50 frt. Ér-Mindszent (Szilágym.) tan. 50 frt. Kis-Barcsa (Hunyadm.) egyházi céóra 500 frt. Kőröd-Szt.-Máron (K.-Küküllőm.) szegény tanulók taneszközeire 25 frt. Küküllővár (K.-Küküllőm.) áll. népisk. 140 frt. Lőrincréve (A.-Fehérm.) isk. felszerelésekre 30 frt. M.-N.-Zsombor (Kolozm.) közs. isk. 700 frt. Medgyes (N.-Küküllőm.) szebeni, szászsebesi, besztercei áll. iskoláknak német-magyar nyelvtanokra 50 frt. Nagy-Selyk [N.-Küküllőm.) áll. isk. szegény gyermek segélyezésére 15 frt. N.-Ölyves, szegény tanulók segélyezésére 10 frt. N.-Szeben (Szebenm.) ip. ifj. olv. egyt. 100 frt. Segesvár (N.-Küküllőm.) óvó felszerelés 100 frt. Sárd (A.-Fehérm.) isk. taneszközeire 30 frt. Szászváros (Hunyadm.) ip. ifj. olv. egyt. 50 frt. Torockó (Torda-Aranyosm.) rendkívüli segély 300 frt. Tasnád-Szarvad (Szilágym.) tan. 50 frt. Összesen: 2905 frt.

C.

Egyéb közm. és közg. célokra.

I.

Népkönyvtárakra.

Népkönyvtárakra f. 1888. évben 1000 frt. Összesen 1000 forint.

II.

Ipari célokra.

Népfelkelési felszerelések váll. lebonyolítására 339 frt 78 kr. Fővárosi erdélyi buzárra 53 frt 63 kr. Összesen: 443 frt 41 kr.

III.

Gyertyánffy alapítvány.

Gyertyánffy Istvánnak az „Eötvös-alap”-nál tett 100 frtos alapítv. f. 1888. évben két tanító segélye 100 frt. Összesen: 100 frt.

Összesen tehát 20,256 frt 41 kr-ra megy az Emke f. évi direkt segélyezése.

(Folyt. köv.)

— Mondja csak, maguk mind olyan szamarak a fővárosban?

Köhögtem. Folytatta:

— Annyi számaráságot századok óta nem firkáltak össze, mint maguk mostanában, mikor az a szegény német császár meghalt. Ahogy maguk oda-fenn a rákról írtak, attól megőrülhetett az ember. Hát mért írnak olyanról, a mihez nem értenek?

— De . . .

— Nem értenek hozzá, hat ökrök hozzá. Mi az a rák? Betegség, a mit kapnak? Majd mit mondok. Kaphat az ember gyomorrágást attól, a mit maguk írnak, de nem rákot. A rák meg van, azt nem kapják. Tanult maga valaha egy kis anatómiát?

— Hát hogyan?

— Nem képzeltem. Hátha tanult, akkor tudja, mi az a embrió. Az a sejt, a mi az embert teszi. Ébrény, a hogy elnevezték, de érthető szóval: embrió. Lássá ennek is meg van a maga burokja, mint az embernek. Abból a burokból lett az ember bőre. Soké nagyon vastag is lesz. Nos, az embrió bőre, ha fejlődés közben megzavarodik s mikor az ember megszületik, még nyoma marad a kifejtett bőr alatt: az a rák. A rendes bőr alatt megmered egy pár sejtje az embrió-bőrnek s ez a rák. De ezt már kilenc hónapos előszobájából hozza magával az ember s ellehet vele holtig, ha egy véletlen bele nem játszik. Megmondom, milyenformán. Lássá az embrió fennmaradt lappangó sejtje örökös harcban van a bőrsejtjeivel. A rendes bőr sejtje erősebb s így az embrió sejtjei megsejtelten meglapul. De ha egy ütés, vagy valami egyéb külső hatás következtében a rendes bőr beteg lesz, még pedig éppen ott, a hol az embrió-sejtje meglapult, akkor hirtelen fordul a sor. Az embrió-sejt erősebb lesz, legyőzi a beteg

bőrsejtet s azon a helyen megszületik a rák. Ezért mondják bolond laikusok, hogy a rákot egy ütéstől lehet kapni. Lehet kapni mondtam már mit, és mondtam már mitől. Ostobaság.

Kezdem érdeklődni hallgatni utitársamat. Egészen beledühösödött a beszédbe. A kupé rázott, lökött, vetett bennünket, de ő nem érezte, csak beszélt.

— Hisz magok mindenről beszélnek és semmit sem tudnak. Én orvos vagyok s tudom, hogy ostobaság, a mit orvosi dolgokról írnak. Volna itt egy ügyvéd, megmondhatná, hogy ostobaság, a mit jogi dolgokról firkálnak. És így tovább. Tudják, mit tudnak magok? Pletykázni . . .

Morogva tette hozzá:

— Azt is jobban tudnak az asszonyok.

No ezekre a dolgokra már kevésbé voltam kíváncsi, hogy szídnak bennünket, azt rég tudom, de látom, hogy úgy tesznek a lapokkal is, mint a lányokkal: szidják és — veszik. Inkább azt akartam hallani a mit orvosi dolgokról tudott. Visszavezettem a beszéd fonalát.

— Mért nem írnak az orvosok? Szívesen vennék.

Az utitárs felkacagott.

— Hisz mi még nagyobb szamarak vagyunk. Tessék elhinni, hogy azok vagyunk. Szamarak vagyunk az általános jó szempontjából. Mert mentül jobban értünk a mesterségünkhöz, annál inkább ártunk az emberiségnek . . .

Közbe vágtam:

— Ah, ez a konvencionális viccz: a doktor segít meghalni . . .

Utitársam souverain megvetéssel nézett rám.

— Ezt vártam öntől. Kiolvastam belőle annyi spieszpurgert. A doktor segít nem meghalni, hanem

a jövő nemzedéket elsatnyítani. Magának ez persze magas. Hát megmondom, hogyan. Ugye mentül jobban végzi az orvos munkáját, annál több gyöngé, beteges, nyomorék embert tart életben? És csak betegest, mert az egészségesnek nem kell orvos. Már most, mikor az orvos — mondjuk — száz gyöngé, satnya embert életben tart, megengedi nekik, hogy gyermekek atyjai lehessenek. S milyen gyermeke lehet egy erőszakos életben tartott satnya atyának? Magánál is satnyább, a ki megint csak az orvosok kegyelméből fog élni. S így egy satnya nemzedéknek fenntartásával még satnyább nemzedék jövetelének lett közvetett okozója az orvos-banda. Hát nemes ez, hát nem számarás ez? Satnya nemzedéket fenntartani nem szabad. Tarpéji sziklát követeljenek s arról az öregeket betegeket, véznákat taszítsák le. Akkor jöhet egészséges nemzedék.

Meg akartam fogni s azt hiszem ravaszul jegezttem meg:

— Hát doktor ur, ledobná az édes apját arról az új divatu tarpéji szikláról?

— Ön megint ostobaságot mond. Mikor az általános jóról van szó, hagyja szuton azt, a mi az egyesnek fájhat. A kormány mindenkire kivetí az adót és maga is fizet. Pedig neki sem kellemes. Annyi bizonyos, hogy a tudomány haladásával arányban satnyul a nemzedék. Az élet hosszabb, de az ember gyöngébb lesz.

— Akkor utóvégre eljutunk a kiindulási pont-hoz s az élet örök, az ember pedig por lesz.

Az orvos ismét megvetéssel nézett rám:

— Lássá, ez nagyon buta viccz. Én nem is tudom, pedig önnek olyan jó képe van. Az ember nem nézne ki belőle ennyi bolondságot.

Különfélék.

* Az Emke szilágymegyei fiókja közelebb tartott választmányi gyűlésén elhatározta, hogy a nemzeti ügy minél sikeresebb előmozdítása céljából a másutt már oly elterjedt és célszerűnek bizonyult módon, a perselyezés útján kíséri meg jövedelmének fokozását. Az egyesület titkára közelebb 98 kisebb, és 10 nagyobb perselyt rendelt meg e célra a központtól. A perselyek már megérkeztek a azoknak elhelyezése legközelebb fog foganatba vétetni. A kisebb perselyek egyes hazafias családoknál, a nagyobbak középületekben fognak elhelyeztetni. Sokkal inkább ismerjük közönségünk hazafias érületét, semhogy ezeknek elhelyezését nehéz feladatnak tartanánk. A gyűjtés amugy is csak krajeáronként történik s azok csak év végével lesznek a fiókegylethez beszolgáltatva, hol az eredmény számbavétetvén, a perselyek újból beolmozva visszaadtnak. Még a kinálás meg se történt s már is akadt több család, mely perselyek elfogadására ajánkozott s így mivel azok meggyeszerre fognak elterjesztetni, nem kételkedünk, hogy a siker méltó lesz megyerünk hazafias híréhez s a nem csekély fáradsággal járó elhelyezés dusan meg lesz jutalmazva. Városunkban egy közelebb kiadandó aláírási ívvel történik meg a perselyek szétosztása, a viárdeken pedig kipróbált egyesületi tagok buzgóágát fogja a fiókegylet igénybe venni.

* **Új adóellenőr.** A városi tanács közelebb tartott közgyűlésén a megüresedett adóellenőri állásra négy pályázó közül szavazatbőbséggel Gyulay Endrét választotta. Fiatalkorú tehetséges és szorgalmas ember, ki bizonyára meg fog felelni a benne helyezett bizalomnak.

* A vármegyei legtöbb adófizető bizottsági tagok adókimutatásai f. évi szept. hó 12-dik napjától számított 8 napon át, tehát f. évi szept. 20-ig bezárólag a vármegye székházánál elhelyezett központi közigazgatási irodán közszemlére tételnek ki. Adókimutatásokban történt téves bejegyzések ellen felszólalással élni a azt f. hó 28-ig beterjesztetni minden érdekeltnek jogában áll.

* A magyar királyi 5-ik honvéd huszár ezred részére f. évi okt. hó 8-án Sz.-Somlyón a városháznál október hó 10-én pedig Zsibón a lóvásártéren pótlólovak fognak vásároltatni. A lovaknak tökéletesen egészségesen jól táplált és teljesen hibátlanoknak kell lenni, magas ságuk 155—166 centiméter, koruk 4 és 8 év között legyen; lovak, melyek ezen követelményeknek meg nem felelnek, nem fogadtatnak el. — Az ár a ló minőségéhez képest alku szerint 200, egész 300 forintban állapíttatik meg, s a kialkudott összeg — a lóvelő elbírálás után a helyszínen fog kifizettetni.

* Hol hat a színtársulat? Ez az a kérdés, a mire sem a városi tanács, sem a rendőrkapitányság, sem még az a tanácsi atyafi se tudna megfelelni, a k hitelen bizonyítványban kérte kiadani az előjáróság átlul, hogy ő — okos ember. Egy borotvált képű, sz lonkabátos úri ember járt városunkban a napokban, a ki úgy ajánlotta magát, hogy ő titkár a Bánfalvi Béla színtársulatánál, mely Bánfi-Hunyadról egyene sen hozzánk készül. Hozott magával egy ajánló leve let Solymosasytól, melyben az érdemes művész erőse fenyegetődzik, hogy azon esetben ha a bérlet legalább ennyire s ennyire beüt, nyomban pakol és ő is itt les vagy hat előadásra. Nagy plakátok hordattak szélye igérve minden jókat. Sikerült is egy néhány forintos kártszázszedni az illető urnak, de az óta üthetjük a nyomát . . . Bizony a társulatnak híre-pora sincs! Há ehhez csak azt mondjuk, hogy bizony az ilyen eljárás — a mennyiben alapos feltevés, hogy az a borotvál ur csakugyan színész volt és nem borbélylegény — alapos feltevés, hogy nem a nemzeti színház személy zetének impressariója, hanem csakugyan a Bánfalvi tit kárja volt, — hogy az ilyen eljárás egy cseppet sem emeli a vidéki társulatok renoméját s ilyenek utá nem szükkeblü, nem hazafiatlan, hanem egyedül a okos cím illeti azokat, kik nem hagyják magokat a „nemzeti művészet” ilyen apostolaitól kizsákmányo tatni. Szomorú és sajnálni való dolog csak az, hog

Mosolyogva köszöntem meg a bókot s e pillanatban a vonat hosszan fűttengett. Az orvos gyorsan felkapta a kabátját, a bőröndöt is kivette térdjeim közül s kifelé sietett.

A kupé ajtajából visszaszólt:

— Otthon vagyok. Mégis, nem csizmadia maga?

— A jó ég tudja . . .

— Hát pá magának.

Az ablakból láttam, hogy utitársam lenn perrenon össze-vissza csókolt egy törődött, görnyed galambósz aggastyánt. Valószínűleg az édes aty volt. Szerettem volna megkérdezni tőle, hogy abba a pillanatban gondolt-e a modern tarpéji szítr melyről az öreg, vézna embereket le kellene tasz tani . . .

Kabos Ede.

A Lenkey huszárok története az
1848—49. években.

Közli: Egy Lenkey huszár.

(Folytatás.)

Apám anyám sirva borultak rám és én az
keblökre. Atyám, úgy tűnt fel nekem, hogy igé-
halvány s rozsz színben van, azért felé fordulva a
godalmas hangon mondtam: „Apám maga beteg
„Nem fiam csak voltam! Érted fáj a szívem, hogy
megszöktél. De mióta megtudtam, hogy az egé-
sz század a haza védelmére sietett haza, azóta nem f-
már, pedig úgy érzem mintha egy dió nagyság-
zsugorodott volna össze; beteg sem vagyok ma-
mert vidám orcával egészségben és tisztességbe-
látlak. Igen kedves fiam én hittem, hogy te jó
becsületes ember leszel pedig anyád téged tartotta
az 5 fiu közt a legrosszakbnak. Mikor pedig me-

az ilyen eljárás csak elriasztja a nem gyűjti azok számát, a kik egy esetleg pártolásra érdemes szintársulatlaknak támmogatói lehetnének. A titkár urnak pedig jó tanácsunk az, hogyha e sorok olvasás végett a kezébe kerülnének jó lesz sokáig nem titkolni hollétét, mert esetleg a rendőrséggel jöhet közelebbi ismeretségbe s az meg neki nem fog előnyére válni.

* **Alaptalan öngyilkossági hír** jelent meg a „Szi-
lág” múlt heti számában. E hír szerint Zoltán Vince
Sz.-Somlyó városi hivatalnok agyonlőtte volna magát.
E hír nevezett — jelenleg illosvai lakos — egy hoz-
zánk írtezett levélben fényesen megcáfolja s hozzá
teszi, hogy az egész ujdonságban csak annyi az igaz,
hogy közelebb egy pakk krokodil gyufát vásárolt; de
az bármilyen nagyot is pattan, mikor meggyújtják.
még eddig nem volt eset reá, hogy valaki agyonlője
magát vele. Laptársunkat bizonyára valami rosszkarutú
hírkövácс vezette félre s a tanulság belőle az, hogy
csak alapos és megbízható kezek termékeit fogadjuk
el akkor, mikor ilyen nem egészen trefás dologról
van szó!

* **Kabós Ede** a fiatal irónemzedék tehetséges tagja s a „Pesti Napló”-é belmunkatársa pár hetet rokoni körében városunkban töltött. Ez alkalomból egy tárcacikket hozunk tőle alá s ígérhetjük, hogy jövőre is gyakran felkeresi lapunkat szellemes dolgozataival.

* **Beküldetett.** Por! por! por! Világos nappal, mikor a legtöbb sétáló jár az utcán, mikor egyik másik valláshoz tartozó ember éppen az ünneplő ruhájá veszi fel magára írtóztató por az, a mit vele az utcaszépők seprőkkel felfegyverkezett csapata nyelet Szép dolog a tisztaság; szép és kíváncsú. De már kérem egy tüdők és légesőnk van mindnyájunknak, nem mely polgártársunknak még hozzá ünneplő ruhája is csak egy van. Tisztelettel kérjük az újságcsináló urakat, hogy azért a mért . . . tessék egy kicsit oda ütni a rendőrségnek, hogy miért seperett nappal: csak azért, hogy a seprő ne kopjék? Több en. (Utánjártunk a városházánál s tapasztaltuk, hogy ott seprő van. Azt is megtudtuk, hogy a rendőrséghez csak még a seprétés nem tartozik. Tessék ezért ütni a De már ezt csak megsugjuk. Szerk.)

* A ziláni főgimnázium a f. hó 5-én d. e. 11 óra
kor nyitattat meg ünnepélyesen. A beíratkozott tanu-
lók száma igen szép összeget tesz ki s a tanári kar is
több képzett s jó nevű tanárral szaporodott. Az ünne-
pélyes megnyitás kimagasló pontját képezte az új igaz-
gató-tanár Berényi János megnyitó beszéde, mely-
a „Szilagy” egész terjedelmében hoz; mi csak azo-
passzusát vesszük át e beszédnek, mely igazán megha-
tásos és jellemző: „Mélytiszteget, melyben tisztel-
és jellemző: „Mélytiszteget, melyben tisztel-
Közönség! — mondá többek közt Berényi. — Ha
cselálságát ért e nagy kitüntetésre gondolok,
hála legszentebb érzelmei foglalják el szívemet, lelke-
met s érzem, hogy nem vagyok képes azokat méltó-
szavakkal tolmácsolni. Hisz attól a perctől fogva, mely-
ben mint szegény gyermek átléptem ez iskola küszöbé-
mindig csak megleget, jóságát élveztem ez alma mater-
nek. S mikor már innen távoznom kellett, utra való-
ennek hathatós pártfogását vittem magammal, hogy
tudományok csarnokába beléphesek. Még be sem ze-
rultak mögöttem ennek ajtai, már lekötőlező bizalmá-
hívó szavát küldé hozzám s kell-e mondanom, hogy ez
a legnagyobb örömmel tértem vissza szülővárosombá-
e szent falak közé. Tudom, hogy vissza se fizethetem
még neki a jóindulatu munkában eltöltött 11 év alatt
a többször megújuló előlegeket s ime most megtiszte-
bizalma a legnagyobb polara állít, hogy legyek vezér-
az ifju seregnek. . . . Óh, t. hallgatóság! érzem, hogy
a hála szent érzelmei soha sem lánogoltak ugy szívem-
ben ez ünnepélyes pillanatban s úgy fáj, hogy most is
méltelen nem rebeghetek köszönetet volt előljáróm, t.
nárain mindegyikének rám árasztott jóságukért.
hálaérzet lesz az én erőforrásom, melyből akaratot, bu-
góságot merithetek jövőre is a reám várakozó szép,
terhes feladatok elvégzéséhez, hogy így szerény teho-

hallottam, hogy elszöktél s esküdet megszegted, elárkoztalak mint családom meggyalázóját; most pedig megáldalak fiam, mint Izsák megáldotta Jákóbot. Isten őltalmazzon meg kedves fiam, és hogy ha csatából vissza térsz, mint vitéz fiát hazámnak ölehesselek! „Fájdalom ez nem történhetett meg, mert bár mint érezte apám, hogy már nem beteg; elválásunk után 14 napra meghalt.

Ezen napot kedves szüőim körében töltötte
több bajtársaimmal.

A század másnap reggel utrakészen állt. Apám anyám könyvelt szemmel, örömmel néztek reám míg forgok a tanult lóval ide-oda, az ő szénökkel bizonyosan engem láttak a legdélcegebb alaknak, pedig attól távol állottam. A bucsuzás alkalmán meg tudta kapitányom, hogy szülőimet ölelem s o léptetett; s úgy mint az öreg Farkassal apám anyámmal kezét szorított; megköszönte nekik hogy oly jó gyermeket neveltek. S valójában csaknem elkényeztetett kegyence voltam mindvégig Lenkeynek.

Kapitányom megengedte, hogy maradjak a jó szülőim körében, de a mint a század elhaladt dom is én miért, talán mert lovam is toporzék az elmaradásért társaitól, az én szívem is oly lásan dobogott; csak menni, menni! rohanni a tölután! Nincs már más vágya mint a harc; a szívetvért szerető itt számításba nem jön; csak menni a harctérrel! Ezt dobogta a szívem s még egy ölés és aztán gyorsan lovamra vetettem magamat:

— Isten veletek apám, anyám tán örökre!
áltám s részben úgy is lett.
(Vége köv.)

(Vége köv.)

ségemnek általam elevenen érzett hiányait legalább részben pótolhassam.“ A beszéd e része a fiatal tanár ajkairól hangozva igen mély benyomást tett a jelenvotlakra s mindenkiben azt a gondolatot visszhangozta, hogy ily tanár nem nevelhet halátlan ifjúságot!

— Dr. Toldi László, Bpest főváros főlevéltárnoka. megrendelési ívet bocsátott ki a Törvényhatósági Nap-tár 1889-ik évi folyamára. Új vállalat ez, mely megérdemli az általános felkarolást. Magyarország ezernyi ezer közigazgatási tisztviselője e naptárban, mely inkább törvényhatósági névtárnak volna nevezhető, ha naptári része nem volna, abban kimerítő és pontos kimutatását találja az ország összes közigazgatási hatóságainak a az összes tisztviselőnek. Kiváló előnye e munkának az, hogy abban a sokféle ágazó fővárosi tisztikarnak rendszeres beosztása és szintén teljes névsora lesz megtalálható. Ilyet valóban csak is oly ember állíthat össze teljesen és jól, a ki maga is ismeri a főváros közigazgatásának egész hálózatát. A mi pe-dig a művet bizonyos tekintetben a góthai almanachokhoz teszi hasonlóvá, az azon körülmény, hogy az ország közigazgatásának hordozóit arcképekben és élet-rajzokban fogja bemutatni. E naptár nagy terjedelme dacára, — mint halljuk 25 iv körül lesz — csak egy forintba fog kerülni. Valóban érdemes, hogy minden tisztviselő megszerezze azt. Kiállitásának csínjáról ke-szkesdik az, hogy a „Pesti könyvnyomda-résztvénytársaság“ fogja nyomtatni.

* **A test ápolása és tisztántartása** az egészség egyik főkélléke. E célra legalkalmasabb a Brázi-féle valódi sóborszesz, melyet a fővárosban ily célra majd minden házban használnak. E sóborszesz a legjobb fejmosó szer, mert erősíti a fejidegeket és eltávolítja a korpát. Száj- és fogtisztító szerül is nagyon használják, mert a fogakat kitűnően tisztítja, a foghuat erősíti és a szájbüzt megszünteti. Pörsenések és lábizzadás ellen pedig éppen hatásos. E kitűnő háziszer minden nagyobb fűszerkereskedésben és gyógyszerárban kapható.

— Az orvosok és a sósborszesz. Dacára annak a határozott ellenszenvnek, melylyel az orvosok mindenféle házíszer ellen viselkednek, mégis alig van ház- és fővárosban, melyben a sósborszesz egyenesen orvosi rendeltetésre ne volna otthon, mint olyan házíszer, mely csaknem nélkülözhetetlen. Hirtelen rosszullétnél, fejfogfájásnál, náthánál, szemgyengeségnél, szaggatásnál, eszuszó bántalmaknál, tehát mind oly bajoknál, melyek a családokban gyakoriak: kitűnő hatással van. Rendkívül szolgálatot tesz a Brázav-féle sósborszesz különösen faluhelyen, vagy ott a hol nem lehet gyorsan orvost kapni és pedig kitűnő szolgálatot azért, mert a legkülönfélébb bajoknál azonnal lehet alkalmazni a hozzátartozó használati utasítás szerint, melyben pontosan le van írva, hogy mely baj ellen miként kell alkalmazni. E kitűnő házíszer minden nagyobb fűszerkereskedésben és gyógyszerésznél kapható a használati utasítással együtt. Ovakodjunk azonban az utánzatoktól és csak valódi Brázav-féle sósborszeszt fogadjunk el.

Hirdetések.

3021—1888. tkkvi sz.

Arverési hirdetmény.

Guj Péter ugyis mint Guj Gábor többi örökös gyámja gyűmölösényesi lakosnak Onuc a Györgye gyűmölösényesi lakos elleni végrehajtási ügyében, a bíróság árverés 214 frt tőke, ennek 1875. évi június hó 1-én járó 8% kamatai 15 fr 30 kr. perbeli, 5 frt 90 k. végrehajtási, továbbá 82 frt tőke, 12 frl 50 kr. perbeli, 5 frt 90 kr. végrehajtási, 10 frt 50 kr. árverési kérsi és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejéül **1888. év október hó 15-ikén** délelőtt 10 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Gyűmölösényes község házához kitűzetik az árverési feltételek pedig a következőkben állapítanak meg:

I. Elárvereltetik szükségosztatára a kikiáltási ár alul is végrehajtható szenvedő László Onucz a György tulajdonát képező A. I. 1—7. rend 96, 117, 125, 326, 659, 674, 765. hrsz. alatti belsőség házzal a külsőség 417 frt kikiáltási ár mellett tekintet nélkül Briss Vaszilika B. 3. sorsz. alatti előjegyzett tulajdonjoga

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét közpénzben, vagy övékéképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezébe átadni; a közpénzt előle letenni; avagy az annak előzetes tétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbszt ígérő köteles a vételár felét leütéstől egy, másik felét, melybe a bántapénz is beleszámítandó újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó- mint leltéri hivatalnál letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telek vatalában és a gyümölcsénesi községi elöljáróságnál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság. S
Somlyón, 1888. júl. 30-án.

MILE MIHÁLY,
kir. járásbíró.

1-1

Makk eladás.

A hatósági zár alatt lévő Magura erdő 1888. évi makktermése a nálam megtekinthető feltételek mellett, f. hó 23-án d. u. 3 órakor Somlyó, városházánál megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Sz-Somlyó, 1888. szept. hó 10-én.

Halmágyi Miklós,
zárgondnok.

1-2

Árverési hirdetmény.

Zilah város tulajdonát képező 1896 hold kiterjedésű ugynevezett meszesi erdőségben 789 holdnyi területen a f. évi **makktermés** nyilvános árverésen a többet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Ezen területben nem foglaltatik benne a Sarmaliget erdőrése, mely 142 holdnyi nagysága.

Az árverési határidő folyó évi szeptember hó 19-ik napjának d. e. 9 órája a városházánál a gazdasági tanácsosi irodába tüzetik ki.

Péli Sándor,
h. jegyző.

2—2

Dózsa Elek,
polgármester.

Árverési hirdetmény.

A Badacson község határán fekvő s. közbirtokossági tulajdonát képező Herestye és Inyeca nevű erdők ez idei **makktermése** folyó évi szeptember 21-én d. e. 10 órakor Szilágy-Somlyón, Finger Lajos ur vendéglőjében nyilvános árverés útján eladatik. A bánatpénz 50 frt, a kikiáltási ár 150 frt leend. A vételár a leütéskor azonnal fizetendő lesz.

Sz.-Somlyó, 1888. szeptember 11.

Borbély Sándor m. k.
birtokossági inspector.

1—2

Hirdetés.

Az oláh-keczeli elkülönítés alatt álló 1000 hold területű erdő **makktermése** folyó hó 24-én d. e. 10 órakor Oláh-Keczel községben nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár 200 frt, bánatpénz 20 frt.

A közelebbi feltételek irodámban megtudhatók.

Zilah, 1888. szeptember 8.

Kiss Ernő,
birtokossági ügyvéd.

1—1

Haszonbérbeadó birtok.

A szilágy-somlyói határban 100 hold szántó és kaszáló föld három egymás után következő évre bérbe adandó.

Értekezhetni ÖZV. FARKAS KÁ-
RÓLY-néval, Sz.-Somlyón.

1—3

Árverési hirdetmény.

Szilágy-Somlyó város majorsági javadalmaihoz tartozó Sz.-Somlyó városi belső és külső piaci vásárvámszedési jog 1889. évi január hó 1-ső napjától 1894. évi dec. hó 31-ig bezárólag terjedő hat évi időszakra évenkénti 4000 frt 1 kr. kikiáltási ár mellett Sz.-Somlyón 1888. évi szept. hó 23-án d. u. 3 órakor a városház tanácstermében tartandó nyílt árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek alólírtánál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szilágy-Somlyón, 1888. augusztus 31.

Virág Lajos,
főjegyző, bizottsági elnök.

2—2

Haszonbérbe adandó birtok.

Egy 150 holdas 3 fordulóban és rét, tagosított jó karban levő teljesen berendezett birtok, melyben **csűr, magtár, pince, lakház, beltelkek**, stb. tartoznak jövő évi március hó 9-től három esetleg öt évre folyó évi szeptember 30-án délután 2 órakor Ujnémeten, (Szilágy-megye) a község-házánál tartandó önkényes árverés útján haszonbérbe kiadatik.

Feltételek megtudhatók tulajdonos
Brán Miklósnál,
(1—1) Ujnémeten.

3980—1888. telekkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Goldglanc W. Ignácznak — Balkányi Sámuel sz.-somlyói lakos elleni végrehajtási ügyében, a bírói árverés 400 frt tőke, 24 frt perbeli, 10 frt végrehajtási bekelezési 14 frt; 4 frt 10 kr. végrehajtásfogantatási 9 frt, árveréskérsi 3 frt 50 kr. újabb árveréskérsi és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén határidejéül 1888. évi október hó 3-ik délelőtti 10 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő ezen kir. járásbírói telekhivatalába kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapítottak meg.

I. Elárvereltetik szükségessé a kikiáltási áron alul is végrehajtást szenvedő Balkányi Sámuel, a végrehajtáson kívüli neje Weisz Pepi tulajdonát képező sz.-somlyói 303 sz. tjkvben felvett 354 hrsz. takács teleknek telekhaszonélvezeti s épülettulajdoni joga 600 frt kikiáltási ár mellett az 1881. évi 60 t. c. 1563. alapján egészen; továbbá a sz.-somlyói 312 sz. tjkvben felvett 368 a. hrszamu belsőégi illetve bolt végrehajtást szenvedett és nejét illető telekhaszonélvezeti s épülettulajdoni joga egészben 21 frt kikiáltási ár mellett.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötletét készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez

bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb 1 hónap alatt, mindenkori 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letétbivatalnál az újabb letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és a Sz.-Somlyó községi előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbírói, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1888. augusztus 21-én.

MILE MIHÁLY,
kir. járásbíró.

1—1.

1326—1888. sz.

Hivatalos árverési hirdetmény.

Az 1888. évi III. negyed végéig fennálló közadóhatalékok fejében lefoglalt zálogtárgyaknak az 1888. évi XLIV. t. cz. 67., 68., 69., 70., 71., 72., 73. és 74. §§-ai értelmében eszközlendő nyilvános elárvereléséről.

A tartandó árverés helye:

1-ső árverés Szurdokon 1888. szeptember 21-én,
" " Szalonnán " " 22-én,
" " Tótszálláson " " 24-én,
" " Krisztólezon " " 25-én
d. e. 9 órakor.

II-ik árverés Szilágy-megye Zsibó községben szeptember 27-én d. e. 10 órakor.

Az elárverelendő ingóságok lefoglaltattak az alább megnevezett községekben 1888. évben. Szurdokon szeptember 4. és 5-én, Szalonnán augusztus 25-én, Tótszálláson augusztus 22-én, Krisztólezon szeptember 1-én.

A zálogolt tárgyak megnevezése, somnásan, nemenként:

Szarvas marhák és pedig: tehenek, ökrök, borjak, bivalok, lovak, kecskék, juhok, sertések, gabona- és takarmány-félék, házbeli butorok, gazdasági eszközök, fehér-, ügy- és ruhaneműek, stb. 2500 frt összes becsárban.

Árverési feltételek:

1-ször. Az első árverésen mindazon egyes zálogtárgyak, melyek értéke 50 frtot meg nem halad, becsárba alól is mindjárt feltétlenül el fognak adatni; 50 frton felüli értékű tárgyak pedig csak akkor, ha a becsárba legálább háromnegyed része ígértetik.

2-ször. A második árverésen azonban minden zálogtárgyak különbség nélkül, a becsérték háromnegyedén alól is, — a legtöbbet ígérőnek mindenesetre átengedtetnek.

3-ször. A vételár készpénzben azonnal fizetendő.

Kelt Szurdokon, 1888. szept. hó 5-én.

Sanda György,
kjegyző.

1—1

"Zacherlin"

LEGKITÜNÖBB SZER MINDEN ROVAR ELLEN.

Ez az új, kitűnő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a férgeket a lakásokból, konyhákból és szállókból valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláírással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegekben kapható. A mit pusztán papírzacsokban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Specialitás!”

ZACHERL J., Bécs, I. Goldschmiedgasse Nr. 2.

Valódi kapható Szilágy-Somlyón és vidékén:

Szilágy-Somlyón: Ruszka Ignác és Fábry József uraknál. Szilágy-Csehn: Donogán Albert urnál. Tasnádon: Dulka Elek gyógyszerész urnál. Zilahon: Bikfalvy István urnál. — Zsibón: Harmath Márton urnál.